

РАХУНКОВА ПАЛАТА

РІШЕННЯ

від 24 квітня 2018 року № 11-3

м. Київ

Про результати аудиту ефективності використання коштів державного бюджету Антимонопольним комітетом України

Відповідно до статті 98 Конституції України, статей 7, 25, 26, 35 і 36 Закону України “Про Рахункову палату” розглянуто Звіт про результати аудиту ефективності використання коштів державного бюджету Антимонопольним комітетом України. За результатами розгляду Рахункова палата

В С Т А Н О В И Л А:

1. Антимонопольним комітетом України (далі – АМКУ) у 2017 році переважно забезпечено виконання завдань і повноважень, визначених Законом України “Про Антимонопольний комітет України” та задекларованих у меті бюджетної програми “Керівництво та управління у сфері конкурентної політики, контроль за дотриманням законодавства про захист економічної конкуренції”, на яку було виділено 131354,1 тис. грн із загального фонду державного бюджету. Водночас аудитом встановлено недоліки при плануванні видатків на оплату комунальних послуг і енергоносіїв та придбання необоротних активів на суму 1410,4 тис. грн, а з порушенням вимог чинного законодавства на оплату праці працівників АМКУ використано 562 тис. гривень.

Мета бюджетної програми “Прикладні розробки у сфері конкурентної політики та права” з обсягами призначень загального фонду у сумі 1181,9 тис. грн у частині наукового забезпечення положень і механізмів, що проваджуватимуться для реалізації законодавства про захист економічної конкуренції, у 2017 році не досягнута. Із запланованих на цей рік п’яти прикладних наукових досліджень було виконано лише два. Належної координації підвідомчого Центру комплексних досліджень з питань антимонопольної політики АМКУ не здійснювалося.

2. Визначена паспортом на 2017 рік мета бюджетної програми “Керівництво та управління у сфері конкурентної політики, контроль за дотриманням законодавства про захист економічної конкуренції” та її завдання відповідали основним завданням та повноваженням, наданим АМКУ чинним законодавством. Водночас у наступних бюджетних періодах результативні показники паспорта потребують удосконалення та розширення у зв’язку з покладенням на АМКУ завдань уповноваженого органу у сфері

державної допомоги суб'єктам господарювання.

3. АМКУ у 2017 році не забезпечив належного планування видатків та дотримання законодавства під час використання бюджетних коштів на керівництво та управління у сфері конкурентної політики, здійснення контролю за дотриманням законодавства про захист економічної конкуренції.

3.1. Через необґрунтоване планування та застосування під час розрахунків завищених показників планового споживання теплової та електричної енергії кошторисні призначення центрального апарату АМКУ за рахунок загального фонду державного бюджету на оплату теплопостачання та електричної енергії були завищені на **1051,2 тис. гривень**. Як наслідок, за вказаним напрямом утворився резерв коштів, які після внесення змін до кошторису спрямовувалися протягом 2017 року на збільшення призначень за іншими видатками.

3.2. Всупереч вимогам Інструкції щодо застосування економічної класифікації видатків бюджету, затвердженої наказом Міністерства фінансів України від 12.03.2012 № 333, та Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку в державному секторі 121 “Основні засоби”, затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 12.10.2010 № 1202, у складі поточних видатків АМКУ запланував придбати необоротні матеріальні активи на суму **359,2 тис. гривень**. За відсутності потреби у здійсненні таких видатків після внесення змін до кошторису ці призначення в повному обсязі були передані для збільшення видатків обласних територіальних відділень АМКУ.

3.3. Недотримання вимог Порядку обчислення середньої заробітної плати, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 08.02.95 № 100, призвело до завищення, за розрахунками аудиторів, розміру виплат працівникам апарату АМКУ на **326,4 тис. грн** і заробітної плати за час відрядження керівних працівників на **21,6 тис. гривень**. Внаслідок невиконання вимог статей 42 і 48 Закону України “Про державну службу” розміри нарахованої заробітної плати державним службовцям апарату АМКУ за період відрядження та професійного навчання завищено, за розрахунками, ще на **214 тис. гривень**. Отже, АМКУ повинен прийняти відповідні управлінські рішення.

Через недосконалість діючого в АМКУ положення про преміювання премія працівникам центрального апарату АМКУ виплачувалася не за особистий внесок працівника у загальні результати роботи за фактично відпрацьований час, а мала ознаки доплати у визначеній керівником сумі для збереження певного розміру заробітної плати. У результаті при посадовому окладі 2912 грн середня заробітна плата провідного консультанта становила 23,2 тис. грн за рахунок встановлення премії у середньому на рівні **15,5 тис. грн на місяць**.

Підстав для встановлення **84** головним експертам посадового окладу у розмірі **5,9 тис. грн на рівні головного спеціаліста АМКУ** не мав, оскільки у затвердженому постановою Кабінету Міністрів України від 18.01.2017 № 15 Переліку посад державної служби, що прирівнюються до відповідних груп

оплати праці, вони не віднесені до посад головних спеціалістів державних органів (група 7 з оплати праці).

3.4. АМКУ не здійснено відшкодування добових витрат на суму 14,5 тис. грн внаслідок запровадження сталої практики направлення працівників апарату Комітету в службові відрядження за власний рахунок. Зазначене є недотриманням вимог статті 121 Кодексу законів про працю України, Інструкції про службові відрядження в межах України та за кордон, затвердженої наказом Міністерства фінансів України від 13.03.98 № 59, та чинного порядку відшкодування працівникам державних органів витрат, здійснених під час службових відряджень.

3.5. У 2017 році за рахунок призначень центрального апарату АМКУ на оплату послуг, крім комунальних (2753,9 тис. грн), фактично здійснювалося утримання із щомісячною оплатою в розмірі 265,8 тис. грн підвідомчого АМКУ суб'єкта господарювання – ДП “Антком”, яке в межах цих коштів надавало послуги з утримання та обслуговування адміністративної будівлі АМКУ. Достовірність звітів про виконання плану робіт ДП “Антком” і актів списання матеріалів, використаних під час надання послуг, АМКУ не контролював. Акти приймання фактично наданих цим підприємством послуг склалися формально, без деталізації характеру та обсягів наданих послуг.

4. Належного внутрішнього аудиту в системі органів АМКУ у 2017 році забезпечено не було. Проведені у I півріччі 2017 року два внутрішні аудити обласних територіальних відділень АМКУ були безрезультатними, оскільки не виявили існуючих там проблем з плануванням видатків і використанням на утримання відділень коштів спеціального фонду, обліком необоротних активів тощо. З II півріччя 2017 року підрозділ внутрішнього аудиту в апараті АМКУ своїх функцій не здійснював, тому що був ліквідований, а посада головного експерта з питань внутрішнього аудиту залишалася вакантною. Аудитів діяльності центрального апарату АМКУ у 2017 році не планувалося та не проводилося, що створило умови для недоліків та порушень, які були виявлені під час аудиту Рахункової палати.

5. Покладені на підвідомчий АМКУ Центр комплексних досліджень з питань антимонопольної політики (далі – Центр) завдання щодо наукового забезпечення Державної програми демонополізації економіки і розвитку конкуренції, а також наукового забезпечення положень та механізмів, що проваджуватимуться для реалізації законодавства про захист економічної конкуренції, виконуються не в повному обсязі. Отримане із державного бюджету фінансування в сумі 1181,9 тис. грн дало можливість виконати у 2017 році лише два з п'яти запланованих прикладних наукових досліджень, з яких дослідження тенденцій змін стану конкурентного середовища в економіці України проведено за відсутності статистичних даних внаслідок відмови Державної служби статистики України надати АМКУ необхідні дані та за відсутності міжвідомчої координації у цій сфері.

Упродовж останніх 10 років результативність діяльності Центру лише погіршується, адже порівняно з 2017 роком у 2008 році Центр забезпечував виконання 11 запланованих наукових досліджень. На дату аудиту у Центрі працювало на постійній основі 4 працівники із 21 за штатом. При

цьому за трудовими угодами у 2017 році було залучено 6 сторонніх осіб, яким сплачено 136,4 тис. гривень.

6. Існуюча нормативно-правова база в цілому є достатньою для виконання АМКУ покладених завдань і наданих повноважень у частині забезпечення державного захисту конкуренції у підприємницькій діяльності та у сфері державних закупівель. Водночас норми статті 9 Закону України “Про Антимонопольний комітет України” та статті 211 Регламенту Верховної Ради України, затвердженого Законом України від 10.02.2010 № 1861, в частині призначення на посаду та звільнення з посади Голови АМКУ суперечать статті 85 Конституції України. Закон України “Про Антимонопольний комітет України” не приведений у відповідність із Законом України від 10.12.2015 № 889 “Про державну службу”.

7. Рекомендації Рахункової палати за результатами попереднього контрольного-аналітичного заходу АМКУ належним чином не враховані. Нормативно-правова база, яка регламентує діяльність Комітету, потребує удосконалення. Розмір плати за вчинення АМКУ адміністративних дій у частині надання дозволів на концентрацію та узгоджені дії суб’єктів господарювання залишається економічно необґрунтованим і неспівставним з економічним ефектом, який отримують учасники ринку у вигляді набутих переваг. Питання доцільності функціонування у сфері управління АМКУ Центру комплексних досліджень з питань антимонопольної політики не вирішено.

За результатами обговорення та на підставі викладеного Рахункова палата

В И Р І Ш И Л А:

1. Звіт про результати аудиту ефективності використання коштів державного бюджету Антимонопольним комітетом України затвердити.

2. Про результати аудиту ефективності використання коштів державного бюджету Антимонопольним комітетом України поінформувати Верховну Раду України та рекомендувати врахувати їх під час удосконалення законодавства, яке врегульовує діяльність АМКУ.

3. Відомості про результати аудиту ефективності використання коштів державного бюджету Антимонопольним комітетом України у формі рішення Рахункової палати надіслати Кабінету Міністрів України і запропонувати вжити заходів щодо розроблення та подання на розгляд Верховної Ради України проекту змін до Закону України “Про Антимонопольний комітет України” з метою приведення його у відповідність із нормами Закону України “Про державну службу” в частині посади керівника апарату, наділеної повноваженнями щодо організації планування роботи з персоналом державного органу.

4. Рішення Рахункової палати та Звіт про результати аудиту надіслати Антимонопольному комітету України і запропонувати вжити заходів щодо:

– розширення та удосконалення результативних показників паспорта бюджетної програми “Керівництво та управління у сфері конкурентної

політики, контроль за дотриманням законодавства про захист економічної конкуренції” у зв’язку з покладенням на АМКУ завдань уповноваженого органу у сфері державної допомоги суб’єктам господарювання;

- удосконалення планування видатків на забезпечення діяльності АМКУ;
- удосконалення положення про преміювання працівників АМКУ, яке б визначало спосіб встановлення працівникам премії відповідно до їх особистого внеску в загальний результат роботи;

- неухильного дотримання вимог чинних нормативно-правових актів з питань оплати праці, зокрема Порядку обчислення середньої заробітної плати;

- здійснення розрахунків з ДП “Антком” за надані послуги з обслуговування адміністративної будівлі АМКУ виключно на підставі деталізованих актів приймання із складанням та узгодженням з виконавцем переліків використаних під час надання послуг матеріалів;

- припинення практики направлення працівників апарату АМКУ у службові відрядження без оплати у встановленому порядку витрат, здійснених під час відряджень;

- удосконалення внутрішнього аудиту в системі органів АМКУ з метою підвищення його результативності та дієвості шляхом відновлення у структурі центрального апарату АМКУ відповідного структурного підрозділу;

- забезпечення неухильного дотримання вимог чинного законодавства, яке регламентує порядок ведення бухгалтерського обліку та складання звітності установами і організаціями державного сектору;

- забезпечення підвищення кваліфікації працівників бухгалтерської служби в частині застосування національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку в державному секторі;

- розгляду питання доцільності подальшого функціонування у сфері управління АМКУ Центру комплексних досліджень з питань антимонопольної політики.

5. Оприлюднити Звіт та рішення Рахункової палати на її офіційному веб-сайті.

6. Контроль за виконанням цього рішення покласти на члена Рахункової палати Дідика А.М.

Голова Рахункової палати

В. В. Пацкан